

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (druhého senátu)

24. března 2022 *

„Řízení o předběžné otázce – Harmonizace určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti – Směrnice 2001/29/ES – Článek 2 – Rozmnožování – Článek 5 odst. 2 písm. b) – Výjimka pro soukromé rozmnožování – Pojem ‚jakýkoli nosič‘ – Servery náležející třetím osobám zpřístupněné fyzickým osobám pro soukromé použití – Spravedlivá odměna – Vnitrostátní právní úprava, která neukládá poskytovatelům služeb cloud computingu poplatků za soukromé rozmnožování“

Ve věci C-433/20,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Oberlandesgericht Wien (vrchní zemský soud ve Vídni, Rakousko) ze dne 7. září 2020, došlým Soudnímu dvoru dne 15. září 2020, v řízení

Austro-Mechana Gesellschaft zur Wahrnehmung mechanisch-mukalischer Urheberrechte Gesellschaft mbH

proti

Strato AG,

SOUDNÍ DVŮR (druhý senát),

ve složení A. Arabadžev, předseda prvního senátu, vykonávající funkci předsedy druhého senátu, I. Ziemele (zpravodajka), T. von Danwitz, P. G. Xuereb a A. Kumin, soudci,

generální advokát: G. Hogan,

vedoucí soudní kanceláře: V. Giacobbo, radová,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 7. července 2021,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za Austro-Mechana Gesellschaft zur Wahrnehmung mechanisch-musikalischer Urheberrechte Gesellschaft mbH M. Walterem, Rechtsanwalt,
- za Strato AG A. Anderlem a B. Heinzlem, Rechtsanwälte,

* Jednací jazyk: němčina.

- za rakouskou vládu J. Schmoll jakož i G. Kunnertem a M. Reiterem, jako zmocněnci,
 - za dánskou vládu M. Wolff a V. Jørgensen jakož i J. Nymann-Lindegrenem, jako zmocněnci,
 - za francouzskou vládu E. de Moustier, A. Daniel a A.-L. Desjonquères, jako zmocněnkyněmi,
 - za nizozemskou vládu M. K. Bulterman a J. Langerem, jako zmocněnci,
 - za Evropskou komisi T. Scharfem a G. von Rintelenem jakož i J. Samnadda, jako zmocněnci,
- po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 23. září 2021,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti (Úř. věst. 2001, L 167, s. 10; Zvl. vyd. 17/01, s. 230).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi Austro-Mechana Gesellschaft zur Wahrnehmung mechanisch-mukalischer Urheberrechte Gesellschaft mbH (dále jen „Austro-Mechana“), organizací pro kolektivní správu autorských práv, a Strato AG, poskytovatelem služby ukládání dat v cloudu, ve věci odměny, kterou má posledně uvedený platit z titulu autorského práva za poskytování této služby.

Právní rámec

Unijní právo

- 3 Body 2, 5, 21, 31, 35 a 38 odůvodnění směrnice 2001/29 uvádějí:
 - „(2) Evropská rada, která se sešla na Korfu ve dnech 24. a 25. června 1994, zdůraznila potřebu vytvoření obecného a pružného právního rámce na úrovni Společenství za účelem podpory rozvoje informační společnosti v Evropě. Tato skutečnost vyžaduje, mimo jiné, existenci vnitřního trhu pro nové výrobky a služby. Důležité právní předpisy Společenství k zajištění takového právního rámce již byly nebo v brzké době budou přijaty. Autorské právo a práva s ním související hrají v této souvislosti důležitou úlohu, jelikož ochraňují a podporují vývoj a uvádění nových výrobků a služeb na trh a také vytváření a využívání jejich tvůrčího obsahu.
- [...]
- (5) Technologický rozvoj znásobil a zpestřil možnosti tvorby, výroby a využívání. I když není třeba nových způsobů pojetí ochrany duševního vlastnictví, je třeba přizpůsobit a doplnit současné právní předpisy týkající se autorského práva a práv s ním souvisejících tak, aby vhodně reagovaly na hospodářské skutečnosti, například na nové způsoby využívání.

[...]

- (21) Tato směrnice by měla vymezit působnost úkonů, na které se vztahuje právo na rozmnožování, a to s ohledem na různé příjemce. Toto vymezení by mělo být v souladu s *acquis communautaire*. Pro zajištění právní jistoty na vnitřním trhu je třeba širokého vymezení těchto úkonů.

[...]

- (31) Mezi různými skupinami nositelů práv stejně jako mezi různými kategoriemi nositelů práv a uživatelů chráněných předmětů ochrany musí být zajištěna přiměřená rovnováha práv a zájmů. Stávající výjimky a omezení práv stanovené členskými státy je třeba s ohledem na nové elektronické prostředí přehodnotit. Stávající rozdíly ve výjimkách a omezeních určitých omezených úkonů mají přímé záporné účinky na fungování vnitřního trhu v oblasti autorského práva a práv s ním souvisejících. Takové rozdíly by se mohly zvýraznit dalším rozvojem mezinárodního užívání děl a rozvojem činností překračujících hranice. Pro zajištění náležitého fungování vnitřního trhu je třeba takové výjimky a omezení vymezit více harmonickým způsobem. Míra harmonizace by měla vycházet z dopadu těchto výjimek a omezení na hladké fungování vnitřního trhu.

[...]

- (35) V určitých případech výjimek nebo omezení by nositelé práv měli získat spravedlivou odměnu jako přiměřenou náhradu za užití jejich chráněných děl nebo jiných předmětů ochrany. Při určování způsobu, podrobností a možné výše odměny je třeba vzít v úvahu konkrétní okolnosti každého případu. Při hodnocení těchto okolností by cenným kritériem byla možná újma nositelům práva vyplývající z dotyčného úkonu. V případech, kdy nositelé práv již získali platbu v jiné formě, například jako součást licenčního poplatku, nemusí přicházet žádná zvláštní nebo samostatná platba v úvahu. Výše spravedlivé odměny by měla brát ohled na míru využití prostředků technologické ochrany uvedených v této směrnici. V určitých situacích, kdy je újma způsobená nositeli práva minimální, nesmí vzniknout žádná povinnost platby.

[...]

- (38) Členskými státy by mělo být povoleno stanovit výjimku nebo omezení týkající se práva na rozmnožování v případě určitých druhů rozmnožování zvukových, obrazových nebo audiovizuálních materiálů pro osobní užití, pokud jsou tato výjimka nebo omezení doprovázeny spravedlivou odměnou. Tato výjimka nebo omezení mohou zahrnovat zavedení nebo pokračování systémů odměn jako náhrady za újmu způsobenou nositelům práva. Ačkoliv rozdíly mezi těmito systémy odměn ovlivňují fungování vnitřního trhu, neměly by mít tyto rozdíly ve vztahu k analogovému soukromému rozmnožování výrazný dopad na rozvoj informační společnosti. Digitální soukromé rozmnožování má předpoklady k většímu rozšíření a má větší hospodářský dopad. Je proto potřeba brát patřičný ohled na rozdíly mezi digitálním a analogovým soukromým rozmnožováním a v určitých ohledech je třeba mezi nimi rozlišovat.“

4 Článek 2 směrnice 2001/29, nadepsaný „Právo na rozmnožování“, stanoví:

„Členské státy stanoví výlučné právo udělit svolení nebo zakázat přímé nebo nepřímé, dočasné nebo trvalé rozmnožování jakýmkoliv prostředky a v jakékoliv formě, vcelku nebo po částech:

- a) pro autory v případě jejich děl;
- b) pro výkonné umělce v případě záznamů jejich výkonů;
- c) pro výrobce zvukových záznamů v případě jejich zvukových záznamů;
- d) pro výrobce prvotních záznamů filmů ve vztahu k originálům a rozmnoženinám jejich filmů;
- e) pro vysílací organizace v případě záznamů jejich vysílání, ať už po drátě nebo bezdrátově, včetně vysílání pomocí kabelu nebo družice.“

5 Článek 3 odst. 1 této směrnice stanoví:

„Členské státy poskytnou autorům výlučné právo udělit svolení nebo zakázat jakékoliv sdělení jejich děl veřejnosti po drátě nebo bezdrátově včetně zpřístupnění jejich děl veřejnosti takovým způsobem, že každý jednotlivec ze strany veřejnosti má k těmto dílům přístup z místa a v době, které si zvolí.“

6 Článek 5 směrnice, nadepsaný „Výjimky a omezení“, stanoví:

„1. Dočasné úkony rozmnožení uvedené v článku 2, které jsou krátkodobé nebo příležitostné a tvoří nedílnou a podstatnou část technologického procesu a jejichž výhradním účelem je umožnit:

- a) přenos v rámci sítě mezi třetími stranami uskutečněný zprostředkovatelem nebo
nebo
- b) oprávněné užití

díla nebo jiného předmětu ochrany a které nemají žádný samostatný hospodářský význam, jsou vyloučeny z práva na rozmnožování stanoveného v článku 2.

2. Členské státy mohou stanovit výjimky nebo omezení práva na rozmnožování podle článku 2 v těchto případech:

- a) u rozmnoženin na papíře nebo jakémkoliv podobném nosiči, přičemž tyto rozmnoženiny vznikly použitím jakékoliv fotografické techniky nebo některým jiným procesem s podobnými účinky, s výjimkou hudebnin, za předpokladu, že nositelé práv získají spravedlivou odměnu;
- b) u jakýchkoliv rozmnoženin na jakémkoliv nosiči vytvořených fyzickou osobou pro soukromé užití a pro účely, které nejsou přímo ani nepřímo komerční, a to za podmínky, že nositelé práv získají spravedlivou odměnu, která, pokud jde o dotyčné dílo nebo předmět ochrany, bere ohled na použití nebo nepoužití technologických prostředků uvedených v článku 6;

[...]“

Rakouské právo

- 7 Ustanovení § 42b Urheberrechtsgesetz (zákon o autorském právu) ze dne 9. dubna 1936 (BGBl. 111/1936), ve znění použitelném na spor v původním řízení (dále jen „UrhG“), stanoví:

„(1) Lze-li u díla vysílaného rozhlasem či televizí, poskytnutého veřejnosti nebo zaznamenaného na paměťovém médiu vyrobeném ke komerčním účelům vzhledem k jeho druhu očekávat, že bude uloženo na paměťovém médiu rozmnožováno k vlastnímu nebo soukromému užití, má autor nárok na přiměřenou odměnu (odměna z paměťového média), pokud jsou paměťová média jakéhokoli druhu, která jsou pro takovéto rozmnožování vhodná, v tuzemsku komerčně uváděna na trh.

[...]

(3) Následující osoby mají povinnost zaplatit odměnu:

1. pokud jde o odměnu za paměťová média a odměnu za zařízení, ten, kdo pro komerční účely uvedl z místa v tuzemsku nebo v zahraničí do oběhu jako první paměťové médium nebo rozmnožovací zařízení [...]; od jakékoliv odpovědnosti je však zproštěn ten, kdo si v průběhu pololetí pořídí záznamová média s délkou menší než 10 000 hodin, nebo ten, kdo představuje malý podnik [...]

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 8 Společnost Austro-Mechana je organizací pro kolektivní správu autorských práv, která vlastním jménem, avšak v zájmu a na účet oprávněných příjemců, vykonává zejména zákonná práva na odměnu, která má být vyplacena v souladu s § 42b odst. 1 zákona o autorském právu, ve znění použitelném na spor v původním řízení.
- 9 Společnost Austro-Mechana podala k Handelsgericht Wien (obchodní soud ve Vídni, Rakousko) žalobu, ve které požadovala podklady k vyúčtování a dále zaplacení odměny z „paměťového média jakéhokoli druhu“ z důvodu, že společnost Strato poskytuje firemním a soukromým zákazníkům službu známou pod označením „HiDrive“, kterou jim zpřístupňuje úložiště v rámci cloud computingu.
- 10 Společnost Strato podané žalobní návrhy zpochybnila z důvodu, že z titulu služeb cloud computingu nemá být vyplácena žádná odměna. Tato společnost tvrdila, že poplatek za autorská práva v Německu, kde jsou umístěny její servery, již zaplatila, neboť tento poplatek byl již zahrnut v ceně serverů jejich výrobcem či dovozcem. Dodala, že uživatelé nacházející se v Rakousku již poplatek za pořízení soukromých rozmnoženin (dále jen „poplatek za soukromé rozmnožování“) zaplatili v ceně koncových zařízení nezbytných k nahrání obsahu do cloudu.
- 11 Rozsudkem ze dne 25. února 2020 Handelsgericht Wien (obchodní soud ve Vídni) zamítl žalobu společnosti Austro-Mechana a měl za to, že společnost Strato nepřevádí svým zákazníkům paměťová média, ale poskytuje jim službu internetového úložiště.

- 12 Společnost Austro-Mechana podala proti tomuto rozsudku odvolání k Oberlandesgericht Wien (vrchní zemský soud ve Vídni, Rakousko), který s odkazem na rozsudek ze dne 29. listopadu 2017, VCAST (C-265/16, EU:C:2017:913), poznamenává, že otázka, zda ukládání obsahu v rámci cloud computingu spadá do působnosti čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29, je nejistá.
- 13 Za těchto podmínek se Oberlandesgericht Wien (vrchní zemský soud ve Vídni) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

- „1) Musí být výraz „na jakémkoliv nosiči“ v čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice [2001/29] vykládán v tom smyslu, že jsou tím myšleny i servery, jež jsou v držení třetích osob, které na těchto serverech poskytují fyzickým osobám (zákazníkům) datové úložiště pro soukromé (a nikoliv přímé či nepřímé komerční) užití, které tito zákazníci používají k rozmnožování uložením („cloud computing“)?
- 2) V případě kladné odpovědi: Musí být ustanovení citované v otázce 1 vykládáno v tom smyslu, že musí být použito na vnitrostátní právní úpravu, podle níž má autor nárok na přiměřenou odměnu (odměna z paměťového média),
- pokud lze u díla (vysílaného v rozhlasu, poskytnutého veřejnosti nebo zaznamenaného na paměťovém médiu vyrobeném ke komerčním účelům) vzhledem k jeho druhu očekávat, že bude k vlastnímu nebo soukromému užití rozmnožováno tak, že bude uloženo na „paměťovém médiu jakéhokoliv druhu, které je pro takovéto rozmnožování vhodné a v tuzemsku je komerčně uváděno na trh“,
 - a pokud je přitom používán způsob uložení popsáný v otázce 1?“

K předběžným otázkám

K první otázce

- 14 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29 musí být vykládán v tom smyslu, že výraz „rozmnoženiny na jakémkoliv nosiči“ uvedený v tomto ustanovení zahrnuje pořizování rozmnoženin děl chráněných autorským právem k soukromým účelům na serveru, na němž poskytovatel služby cloud computingu zpřístupňuje uživateli úložiště.
- 15 Úvodem je třeba připomenout, že podle čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29 mohou členské státy stanovit výjimky nebo omezení práva na rozmnožování podle článku 2 této směrnice „u jakýchkoliv rozmnoženin na jakémkoliv nosiči vytvořených fyzickou osobou pro soukromé užití a pro účely, které nejsou přímo ani nepřímo komerční, a to za podmínky, že nositelé práv získají spravedlivou odměnu“.
- 16 Zaprvé, pokud jde o otázku, zda pořizování rozmnoženin v úložišti dat v cloudu představuje „rozmnoženinu“ ve smyslu čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29, je třeba uvést, že pojem „rozmnoženina“ musí být chápán v širokém slova smyslu, a to jak z hlediska požadavku vyjádřeného v bodě 21 odůvodnění této směrnice, že úkony, na které se vztahuje právo na rozmnožování využívají širokého vymezení pro zajištění právní jistoty na vnitřním trhu, tak s ohledem na znění článku 2 této směrnice, který používá výrazy jako „přímé nebo nepřímé“, „dočasné nebo trvalé“, „jakýmikoliv prostředky“ a „v jakékoliv formě“. Kromě toho rozsah takové

ochrany úkonů, na něž se vztahuje právo na rozmnožování, vyplývá rovněž z hlavního cíle této směrnice, kterým je stanovit vysokou úroveň ochrany v zájmu zejména autorů (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 16. července 2009, Infopaq International C-5/08, EU:C:2009:465, body 40 až 43).

- 17 V projednávané věci je nutno konstatovat, že nahrání (*upload*) díla z připojeného koncového zařízení uživatele do úložiště v cloudu zpřístupněného tomuto uživateli v rámci služby cloud computingu zahrnuje rozmnožení tohoto díla, přičemž tato služba spočívá zejména v uložení jeho rozmnoženiny do cloudu. Další rozmnoženiny tohoto díla mohou být ostatně rovněž zhotoveny, zejména když uživatel prostřednictvím připojeného koncového zařízení přistupuje ke cloudu za účelem stažení (*download*) díla, které bylo předtím nahráno do cloudu, do svého koncového zařízení.
- 18 Z toho vyplývá, že pořízení záložní rozmnoženiny díla v úložišti zpřístupněném uživateli v rámci služby cloud computingu představuje rozmnoženinu tohoto díla ve smyslu čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29.
- 19 Zadruhé, pokud jde o otázku, zda pojem „jakýkoli nosič“ uvedený v tomto ustanovení zahrnuje server, na němž poskytovatel služby cloud computingu zpřístupňuje uživateli úložiště k pořizování záložních rozmnoženin děl chráněných autorským právem, je třeba uvést, že tento pojem není v této směrnici definován a neobsahuje žádný odkaz na právo členských států za účelem vymezení jeho rozsahu.
- 20 Podle ustálené judikatury Soudního dvora z požadavku na jednotné používání unijního práva vyplývá, že neodkazuje-li určité jeho ustanovení na právo členských států, pokud jde o konkrétní pojem, musí být tento pojem vykládán autonomním a jednotným způsobem v celé Unii, přičemž tento výklad je třeba nalézt s přihlédnutím nejen ke znění dotčeného ustanovení, ale rovněž k jeho kontextu a cíli sledované právní úpravou, jejíž je toto ustanovení součástí (rozsudek ze dne 8. března 2018, DOCERAM, C-395/16, EU:C:2018:172, bod 20 a citovaná judikatura).
- 21 Zaprvé je třeba uvést, že svým širokým pojetím se výraz „jakýkoliv nosič“ vztahuje na všechny nosiče, na kterých může být chráněné dílo rozmnoženo, včetně serverů, které se používají v rámci cloud computingu.
- 22 Vzhledem k tomu, že znění čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29 nijak neupřesňuje charakteristické znaky zařízení, ze kterých nebo s pomocí kterých jsou rozmnoženiny pro soukromé užití pořizovány, je třeba mít za to, že unijní normotvůrce považoval tyto prvky za irelevantní z hlediska cíle jím zavedené dílčí harmonizace (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 5. března 2015, Copydan Båndkopi, C-463/12, EU:C:2015:144, body 86 a 88).
- 23 V tomto ohledu tak není rozhodující okolnost, že úložiště dat je uživateli zpřístupněno na serveru, který patří třetí osobě (viz rozsudek ze dne 5. března 2015, Copydan Båndkopi, C-463/12, EU:C:2015:144, bod 89). Z toho vyplývá, že čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29 se může rovněž použít na rozmnoženiny pořízené fyzickou osobou pomocí zařízení, které patří třetí osobě.
- 24 Zadruhé je tento široký výklad pojmu „jakýkoli nosič“ podpořen kontextem, do něhož toto ustanovení spadá, a zejména srovnáním znění výjimky uvedené v čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29, která nijak neupřesňuje charakteristické znaky zařízení, ze kterých nebo pomocí kterých jsou rozmnoženiny pro soukromé užití pořizovány, se zněním výjimky z práva na rozmnožování

podle čl. 5 odst. 2 písm. a) uvedené směrnice. Zatímco se posledně uvedená výjimka vztahuje na „rozmnoženiny na papíře nebo jakémkoliv podobném nosiči“, výjimka pro soukromé rozmnožování se vztahuje na „rozmnoženiny na jakémkoliv nosiči“ (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 27. června 2013, VG Wort a další, C-457/11 až C-460/11, EU:C:2013:426, bod 65, jakož i ze dne 5. března 2015, Copydan Båndkopi, C-463/12, EU:C:2015:144, body 85 a 86).

- 25 Zatřetí, pokud jde o cíle dotčené právní úpravy, z bodů 2 a 5 odůvodnění směrnice 2001/29 vyplývá, že cílem této směrnice je vytvořit obecný a pružný právní rámec na unijní úrovni za účelem podpory rozvoje informační společnosti a přizpůsobit a doplnit současné právní předpisy týkající se autorského práva a práv s ním souvisejících tak, aby zohlednily technologický rozvoj, který přinesl nové způsoby využívání chráněných děl (rozsudek ze dne 19. prosince 2019, Nederlands Uitgeversverbond et Groep Algemene Uitgevers, C-263/18, EU:C:2019:1111, bod 47 a citovaná judikatura).
- 26 V tomto ohledu již Soudní dvůr s ohledem na povinnou výjimku uvedenou v čl. 5 odst. 1 směrnice 2001/29 zdůraznil, že výjimka podle tohoto ustanovení musí umožnit a zabezpečit vývoj a fungování nových technologií a také zajistit přiměřenou rovnováhu práv a zájmů nositelů práv a uživatelů chráněných děl, kteří chtějí tyto technologie využívat (rozsudek ze dne 5. června 2014, Public Relations Consultants Association, C-360/13, EU:C:2014:1195, bod 24 a citovaná judikatura).
- 27 Takový výklad, který je v souladu se zásadou technologické neutrality, podle níž musí zákon uvádět práva a povinnosti osob obecně, aby nezvýhodňoval použití jedné technologie na úkor jiné (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 15. dubna 2021, Eutelsat, C-515/19, EU:C:2021:273, bod 48), musí být rovněž zachován s ohledem na fakultativní výjimku uvedenou v čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29, jak v podstatě uvedl generální advokát v bodě 36 svého stanoviska.
- 28 Dosažení cíle připomenutého v bodě 25 tohoto rozsudku, kterým je zajistit, aby se ochrana autorského práva v Unii nestala překonanou nebo obsoletní z důvodu technologického rozvoje a nástupu nových způsobů využívání obsahu chráněného autorským právem a jenž vyplývá z bodu 5 odůvodnění směrnice 2001/29, by totiž bylo ohroženo, pokud by výjimky a omezení ochrany autorského práva, které byly podle bodu 31 odůvodnění této směrnice přijaty s ohledem na nové elektronické prostředí, byly vykládány způsobem, který by vedl k vyloučení podobného zohlednění tohoto technologického rozvoje a zejména vzniku digitálních nosičů a služeb cloud computingu.
- 29 Za těchto podmínek není z funkčního hlediska pro účely použití čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29 namístě rozlišovat podle toho, zda je rozmnoženina chráněného díla uskutečněna na serveru, na němž poskytovatel služby cloud computingu zpřístupňuje uživateli úložiště, nebo zda je taková rozmnoženina uskutečněna na fyzickém paměťovém médiu, které tomuto uživateli patří.
- 30 Je tudíž třeba mít za to, že pojem „jakýkoliv nosič“ uvedený v čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29 zahrnuje server, na němž poskytovatel služby cloud computingu zpřístupňuje uživateli úložiště.
- 31 Tento závěr není zpochybněn argumentem Evropské komise, podle kterého pořízení záložní rozmnoženiny v cloudu není odděleno od případných úkonů sdělování veřejnosti, takže takový úkon by měl na základě judikatury vycházející z rozsudků ze dne 29. listopadu 2017, VCAST (C-265/16, EU:C:2017:913), a ze dne 19. prosince 2019, Nederlands Uitgeversverbond a Groep Algemene Uitgevers (C-263/18, EU:C:2019:1111), spadat pod čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29. Věc

v původním řízení se totiž liší od věcí, ve kterých byly vydány rozsudky, o které se opírá Komise. Věc, ve které byl vydán rozsudek ze dne 29. listopadu 2017, VCAST (C-265/16, EU:C:2017:913), se týkala služby, která měla dvojí funkci, a to nejen rozmnožování v cloudu, ale také současně nebo téměř současně sdělování veřejnosti. Naproti tomu věc, ve které byl vydán rozsudek ze dne 19. prosince 2019, Nederlands Uitgeversverbond a Groep Algemene Uitgevers (C-263/18, EU:C:2019:1111), se týkala toho, že klub poskytoval online službu spočívající ve virtuálním trhu s „použitými“ elektronickými knihami, v jehož rámci byla chráněná díla zpřístupněna všem osobám, které se zaregistrovaly na internetových stránkách tohoto klubu, přičemž tato osoba mohla mít k trhu přístup z místa a v době, které si sama zvolila, a takovou službu je třeba považovat za sdělování veřejnosti ve smyslu čl. 3 odst. 1 této směrnice.

- 32 Každopádně by jakékoli sdělování, které by vyplývalo ze sdílení díla uživatelem služby ukládání dat v cloudu představovalo využívání odlišné od rozmnožování uvedeného v čl. 2 písm. a) směrnice 2001/29, které může spadat do působnosti čl. 3 odst. 1 této směrnice, pokud jsou splněny podmínky pro použití tohoto ustanovení.
- 33 S ohledem na výše uvedené úvahy je třeba na první otázku odpovědět tak, že čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29 musí být vykládán v tom smyslu, že výraz „rozmnoženiny na jakémkoliv nosiči“ uvedený v tomto ustanovení zahrnuje pořizování rozmnoženin děl chráněných autorským právem k soukromým účelům na serveru, na němž poskytovatel služby cloud computingu zpřístupňuje uživateli úložiště.

K druhé otázce

- 34 Úvodem je třeba uvést, že i když ze znění druhé otázky vyplývá, že se tato otázka formálně týká toho, zda se čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29 „použije“ na takovou vnitrostátní právní úpravu, jako je právní úprava dotčená ve věci v původním řízení, je nutno konstatovat, že s ohledem na důvody žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce se předkládající soud v podstatě táže, zda toto ustanovení brání tomu, aby právní úprava, která zavádí výjimku pro soukromé rozmnožování uvedenou v tomto ustanovení, nestanovila poskytovatelům služeb ukládání dat v rámci cloud computingu povinnost zaplatit spravedlivou odměnu.
- 35 Podstatou druhé otázky předkládajícího soudu tedy je, zda čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29 musí být vykládán v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě provádějící výjimku uvedenou v tomto ustanovení, která neukládá poskytovatelům služeb ukládání dat v rámci cloud computingu povinnost zaplatit spravedlivou odměnu za pořizování – k němuž nebylo uděleno svolení – záložních rozmnoženin děl chráněných autorským právem fyzickými osobami, uživateli těchto služeb, pro soukromé užití a pro účely, které nejsou přímo ani nepřímo komerční.
- 36 V bodě 15 tohoto rozsudku bylo připomenuto, že podle čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29 mají členské státy možnost stanovit výjimky nebo omezení výlučného práva na rozmnožování podle článku 2 této směrnice v případě rozmnoženin na jakémkoliv nosiči vytvořených fyzickou osobou pro soukromé užití a pro účely, které nejsou přímo ani nepřímo komerční, a to za podmínky, že nositelé tohoto výlučného práva získají spravedlivou odměnu, která bere ohled na technologické prostředky uvedené v článku 6 této směrnice.

- 37 Jak vyplývá z bodů 35 a 38 odůvodnění směrnice 2001/29, čl. 5 odst. 2 písm. b) této směrnice vyjadřuje vůli unijního normotvůrce zavést zvláštní systém odměny, který začne fungovat v okamžiku, kdy nositelům práv vznikne újma, a jež v zásadě vede ke vzniku povinnosti poskytnout uvedeným nositelům práv náhradu (rozsudek ze dne 22. září 2016, Microsoft Mobile Sales International a další, C-110/15, EU:C:2016:717, bod 26, jakož i citovaná judikatura).
- 38 Z toho vyplývá, že pokud se členské státy rozhodnou zavést ve svém vnitrostátním právu výjimku pro soukromé rozmnožování stanovenou uvedeným ustanovením, jsou zejména povinny stanovit uhrazení spravedlivé odměny nositelům těchto práv (rozsudek ze dne 9. června 2016, EGEDA a další, C-470/14, EU:C:2016:418, bod 20, jakož i citovaná judikatura). Jak vyplývá z judikatury Soudního dvora, členský stát, který zavedl takovou výjimku ve svém vnitrostátním právu, má v tomto ohledu povinnost dosáhnout výsledku v tom smyslu, že tento stát je povinen v rámci své územní jurisdikce zajistit, aby spravedlivá odměna jakožto náhrada újmy vzniklé nositelům výlučného práva na rozmnožování z důvodu rozmnožování chráněných děl konečnými uživateli, kteří mají na území uvedeného státu bydliště, byla skutečně vybrána (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 21. dubna 2016, Austro-Mechana, C-572/14, EU:C:2016:286, bod 20 a citovaná judikatura).
- 39 Pořízení rozmnoženiny fyzickou osobou pro soukromé užití bez předchozího požádání o svolení nositele výlučného práva na rozmnožování chráněného díla musí být totiž považováno za úkon, který může uvedenému nositeli práv způsobit újmu (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 16. června 2011, Stichting de Thuiskopie, C-462/09, EU:C:2011:397, bod 26, a ze dne 5. března 2015, Copydan Båndkopi, C-463/12, EU:C:2015:144, bod 22, jakož i citovaná judikatura).
- 40 Vzhledem k tomu, že na jedné straně, jak vyplývá z odpovědi na první otázku, výraz „rozmnoženiny na jakémkoliv nosiči“ uvedený v čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29 zahrnuje pořizování rozmnoženin děl chráněných autorským právem k soukromým účelům na serveru, na němž poskytovatel služby cloud computingu zpřístupňuje uživateli úložiště, a na druhé straně jsou dotčené rozmnoženiny vytvořeny fyzickou osobou pro soukromé užití a pro účely, které nejsou přímo ani nepřímo komerční, což musí ověřit předkládající soud, je třeba mít za to, že členské státy, které uplatňují výjimku uvedenou v tomto ustanovení, jsou povinny zajistit systém spravedlivé odměny určený k odškodnění nositelů práv v souladu s uvedeným ustanovením.
- 41 Podle ustálené judikatury Soudního dvora platí, že jelikož ustanovení směrnice 2001/29 blíže neupřesňují jednotlivé prvky systému spravedlivé odměny, mají členské státy při jejich vymezování široký prostor pro uvážení. Je na členských státech, aby zejména určily, kdo má tuto odměnu uhradit, a stanovit formu, podrobnosti a výši uvedené odměny (rozsudky ze dne 21. dubna 2016, Austro-Mechana, C-572/14, EU:C:2016:286, bod 18, a ze dne 22. září 2016, Microsoft Mobile Sales International a další, C-110/15, EU:C:2016:717, bod 27, jakož i citovaná judikatura).
- 42 Jak připomíná bod 35 odůvodnění směrnice 2001/29, při tomto určování musí členské státy vzít v úvahu konkrétní okolnosti každého případu (rozsudek ze dne 11. července 2013, Amazon.com International Sales a další, C-521/11, EU:C:2013:515, bod 22).
- 43 Zaprvé, pokud jde o osobu povinnou zaplatit spravedlivou odměnu, Soudní dvůr již rozhodl, že nahradit újmu vzniklou v souvislosti s tímto rozmnožením tím, že bude financovat náklady na odměnu, která bude zaplacená nositeli autorského práva, je v zásadě povinná osoba, která provádí soukromé rozmnožování (rozsudky ze dne 21. října 2010, Padawan, C-467/08, EU:C:2010:620, bod 45; ze dne 5. března 2015, Copydan Båndkopi,

C-463/12, EU:C:2015:144, bod 22, jakož i ze dne 22. září 2016, Microsoft Mobile Sales International a další, C-110/15, EU:C:2016:717, bod 30). Pokud jde tedy o nabídku služeb ukládání dat v rámci cloud computingu, je v zásadě na uživateli těchto služeb, aby financoval náklady na odměnu zaplacenou tomuto nositeli.

- 44 Soudní dvůr však rozhodl, že vzhledem k praktickým obtížím souvisejícím s identifikací soukromých uživatelů a s tím, aby jim byla uložena povinnost poskytnout nositelům práv náhradu za újmu, která jim byla způsobena, a vzhledem ke skutečnosti, že újma, která může vyplývat z každého soukromého užití, se při individuálním pohledu může ukázat jako minimální, a tudíž nedojde ke vzniku povinnosti platby, jsou členské státy pro účely financování spravedlivé odměny oprávněny zavést poplatek za soukromé rozmnožování nikoli k tíži dotyčných soukromých osob, nýbrž k tíži osob, jež disponují vybavením, přístroji a nosiči pro digitální rozmnožování a které z tohoto důvodu právně nebo fakticky dávají toto vybavení k dispozici soukromým osobám nebo jim poskytují rozmnožovací služby. V rámci tohoto systému se povinnost zaplatit poplatek za soukromé rozmnožování vztahuje na osoby disponující uvedeným vybavením (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 21. října 2010, Padawan, C-467/08, EU:C:2010:620, bod 46; ze dne 5. března 2015, Copydan Båndkopi, C-463/12, EU:C:2015:144, bod 23, jakož i ze dne 22. září 2016, Microsoft Mobile Sales International a další, C-110/15, EU:C:2016:717, bod 31).
- 45 Soudní dvůr v tomto ohledu upřesnil, že vzhledem k tomu, že uvedený systém umožňuje osobám povinným zaplatit poplatek za soukromé rozmnožování promítnout jeho výši do ceny za poskytnutí uvedeného vybavení, přístrojů a nosičů pro rozmnožování nebo do ceny za poskytnutí rozmnožovací služby, zátěž spojenou s poplatkem ponese v konečném důsledku soukromý uživatel, který tuto cenu platí, a to v souladu s „přiměřenou rovnováhou“ uvedenou v bodě 31 odůvodnění směrnice 2001/29, kterou je třeba nalézt mezi zájmy nositelů výlučného práva na rozmnožování a zájmy uživatelů předmětů ochrany (rozsudek ze dne 22. září 2016, Microsoft Mobile Sales International a další, C-110/15, EU:C:2016:717, bod 33).
- 46 Z toho vyplývá, že za současného stavu unijního práva je zavedení systému spravedlivé odměny, ve kterém je výrobce nebo dovozce serverů, jejichž prostřednictvím jsou služby cloud computingu nabízeny soukromým osobám, povinen zaplatit poplatek za soukromé rozmnožování, přičemž tento poplatek je hospodářsky přenesen na kupujícího takových serverů, spolu se zavedením poplatku za soukromé rozmnožování na nosičích, které jsou součástí připojených zařízení, která umožňují pořizovat rozmnoženiny předmětů ochrany v úložišti v rámci cloud computingu, jako jsou mobilní telefony, počítače a tablety, spadá do širokého prostoru pro uvážení příznaného vnitrostátnímu zákonodárci za účelem vymezení různých prvků systému spravedlivé odměny, jak bylo připomenuto v bodě 41 tohoto rozsudku.
- 47 Je však na vnitrostátním soudu, aby v souladu s judikaturou Soudního dvora zajistil, s ohledem na okolnosti vlastní vnitrostátnímu systému a omezení uložená směrnicí 2001/29, že zavedení takového systému je odůvodněno praktickými obtížemi souvisejícími s identifikací koncových uživatelů nebo s jinými podobnými obtížemi a že osoby povinné zaplatit poplatek mají nárok na vrácení tohoto poplatku v případě, že poplatek placen být neměl (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 22. září 2016, Microsoft Mobile Sales International a další, C-110/15, EU:C:2016:717, body 34 a 35, jakož i citovaná judikatura).
- 48 Pokud jde o poskytování služeb ukládání dat v rámci cloud computingu, je třeba mít v tomto ohledu za to, jak v podstatě poznamenala dánská vláda, že takové obtíže mohou vyplývat z dematerializované povahy takových služeb, které mohou být nabízeny z jiných členských států,

než je dotyčný členský stát, nebo ze třetích států a které obecně zahrnují možnost uživatele libovolně upravovat progresivním a dynamickým způsobem velikost úložného prostoru, jež je možno použít k pořizování soukromých rozmnoženin.

- 49 Zadruhé, pokud jde o způsob, podrobnosti a výši spravedlivé odměny, Soudní dvůr již rozhodl, že tato odměna, a tudíž i systém, na němž je založena, a její výše musí souviset s újmou způsobenou nositelům práv soukromým rozmnožováním (rozsudky ze dne 5. března 2015, Copydan Båndkopi, C-463/12, EU:C:2015:144, bod 21, a ze dne 22. září 2016, Microsoft Mobile Sales International a další, C-110/15, EU:C:2016:717, bod 28, jakož i citovaná judikatura).
- 50 Jakákoliv spravedlivá odměna, která by nebyla spojena s újmou způsobenou nositelům práv z důvodu takového rozmnožování, by totiž nebyla slučitelná s požadavkem uvedeným v bodě 31 odůvodnění směrnice 2001/29, podle kterého je třeba zachovat spravedlivou rovnováhu mezi nositeli práv a uživateli předmětů ochrany (rozsudky ze dne 12. listopadu 2015, Hewlett-Packard Belgium, C-572/13, EU:C:2015:750, bod 86, jakož i ze dne 22. září 2016, Microsoft Mobile Sales International a další, C-110/15, EU:C:2016:717, bod 54).
- 51 V projednávaném případě, jak bylo uvedeno v bodě 17 tohoto rozsudku, vyžaduje rozmnoženina chráněných děl v úložišti dat v rámci cloud computingu provedení několika úkonů rozmnožení, které mohou být provedeny z velkého množství připojených koncových zařízení.
- 52 Jak přitom zdůraznil generální advokát v bodě 71 svého stanoviska, vzhledem k tomu, že nahrávání a stahování obsahu chráněného autorským právem při užívání služeb ukládání dat v rámci cloud computingu lze kvalifikovat jako jediný postup pro účely soukromého rozmnožování, mohou členské státy s ohledem na široký prostor pro uvážení, který mají a jež je připomenut v bodech 41 a 46 tohoto rozsudku, zavést systém, v němž je spravedlivá odměna placena pouze za zařízení nebo nosiče, které jsou nezbytnou součástí tohoto procesu, pokud lze takovou odměnu rozumně považovat za odpovídající možné újmě nositeli autorského práva (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 27. června 2013, VG Wort a další, C-457/11 až C-460/11, EU:C:2013:426, bod 78).
- 53 I když jsou v tomto kontextu členské státy oprávněny při stanovení poplatku za soukromé rozmnožování zohlednit okolnost, že některé přístroje a nosiče lze použít k soukromému rozmnožování v rámci cloud computingu, je třeba se ujistit, že takto uhrazený poplatek v rozsahu, v němž zatěžuje několik přístrojů a nosičů v rámci uvedeného jediného postupu, nepřekračuje možnou újmu nositelům práv v důsledku dotčeného úkonu, jak připomíná bod 35 odůvodnění směrnice 2001/29.
- 54 S ohledem na tyto úvahy je třeba na druhou otázku odpovědět tak, že čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29 musí být vykládán v tom smyslu, že nebrání vnitrostátní právní úpravě provádějící výjimku uvedenou v tomto ustanovení, která neukládá poskytovatelům služeb ukládání dat v rámci cloud computingu povinnost zaplatit spravedlivou odměnu za pořizování – k němuž nebylo uděleno svolení – záložních rozmnoženin děl chráněných autorským právem fyzickými osobami, uživateli těchto služeb, pro soukromé užití a pro účely, které nejsou přímo ani nepřímo komerční, za předpokladu, že tato právní úprava stanoví vyplacení spravedlivé odměny nositelům těchto práv.

K nákladům řízení

- 55 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (druhý senát) rozhodl takto:

- 1) Článek 5 odst. 2 písm. b) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti musí být vykládán v tom smyslu, že výraz „rozmnoženiny na jakémkoliv nosiči“ uvedený v tomto ustanovení zahrnuje pořizování rozmnoženin děl chráněných autorským právem k soukromým účelům na serveru, na němž poskytovatel služby cloud computingu zpřístupňuje uživateli úložiště.
- 2) Článek 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29 musí být vykládán v tom smyslu, že nebrání vnitrostátní právní úpravě provádějící výjimku uvedenou v tomto ustanovení, která neukládá poskytovatelům služeb ukládání dat v rámci cloud computingu povinnost zaplatit spravedlivou odměnu za pořizování – k němuž nebylo uděleno svolení – záložních rozmnoženin děl chráněných autorským právem fyzickými osobami, uživateli těchto služeb, pro soukromé užití a pro účely, které nejsou přímo ani nepřímo komerční, za předpokladu, že tato právní úprava stanoví vyplacení spravedlivé odměny nositelům těchto práv.

Podpisy.